

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU
POSTUPAKA JAVNE NABAVE
Zagreb, Koturaška 43/IV

KLASA: UP/II-034-02/17-01/612

URBROJ: 354-01/17-6

Zagreb, 11. listopada 2017.

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave u vijeću sastavljenom od članova: Anđelka Rukelja, zamjenika predsjednika te Darie Duždević i Alice Brandt, članica, postupajući po žalbi žalitelja Porsche leasing d.o.o., Zagreb, OIB: 90275854576, na dokumentaciju o nabavi u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2017/S 0F2-0016974, predmet nabave: nabava putem financijskog leasinga šumski kamionski skup s prikolicom, naručitelja Hrvatske šume d.o.o., Zagreb, OIB: 69693144506, na temelju članka 3. Zakona o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave („Narodne novine“, broj 18/13., 127/13. i 74/14.), te članka 398. i članka 425. Zakona o javnoj nabavi („Narodne novine“, broj 120/16., dalje: ZJN 2016) donosi sljedeće

R J E Š E N J E

1. Poništava se dio dokumentacije o nabavi zahvaćen nezakonitošću, u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2017/S 0F2-0016974, predmet nabave: nabava putem financijskog leasinga šumski kamionski skup s prikolicom, naručitelja Hrvatske šume d.o.o., Zagreb, kako je opisano u obrazloženju rješenja.
2. Nalaže se naručitelju Hrvatske šume d.o.o., Zagreb, da u roku od 8 dana od dana javne objave rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave naknadi žalitelju Porsche leasing d.o.o., Zagreb, troškove žalbenog postupka u iznosu od 5.000,00 kuna.

O b r a z l o ž e n j e

Naručitelj Hrvatske šume d.o.o., Zagreb, objavio je dana 21. kolovoza 2017. godine u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (dalje: EOJN) poziv na nadmetanje s dokumentacijom o nabavi u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2017/S 0F2-0016974, predmet nabave: nabava putem financijskog leasinga šumski kamionski skup s prikolicom. Kao kriterij odabira određena je ekonomski najpovoljnija ponuda, a kriteriji za izračun ekonomski najpovoljnije ponude su cijena ponude za objekt leasinga umanjena za preostalu vrijednost, troškovi redovnog servisa za objekt leasinga kroz leasing razdoblje, energetske i okolišne učinci – osnovna mjerila, energetske i okolišne učinci – dodatna mjerila te tehničke prednosti.

Na dokumentaciju o nabavi žalbu je 31. kolovoza 2017. godine izjavio žalitelj Porsche leasing d.o.o., Zagreb, koju je ovo tijelo zaprimilo 4. rujna 2017. godine te je primjerak žalbe u žalbenom roku dostavio naručitelju.

Žalitelj u žalbi u bitnom osporava zakonitost dijela dokumentacije o nabavi, predlaže poništenje dijela dokumentacije o nabavi obuhvaćene nezakonitošću te traži nadoknadu troškova žalbenog postupka.

Naručitelj u odgovoru na žalbu u bitnome navodi da su žalbeni navodi neosnovani slijedom čega predlaže žalbu odbiti kao neosnovanu.

U tijeku postupka izveden je dokaz pregledom i analizom dostavljenog dokaznog materijala koji se sastoji od objave u Elektroničkom oglasniku javne nabave, dokumentacije o nabavi, dokaza o pravodobnosti izjavljene žalbe te ostalih dokaza.

Žalba je dopuštena, pravodobna i uredna te izjavljena od ovlaštene osobe.

Žalba je osnovana.

Osporavajući dokumentaciju o nabavi žalitelj u bitnome navodi kako je točkom 16.5. dokumentacije o nabavi tražen dokaz sukladnosti s tehničkim značajkama objekta leasinga koji se dostavlja u vidu ovjerenih obrazaca kao i ispunjavanje ESPD obrasca u dijelu koji se odnosi na tehničku i stručnu sposobnost. Žalitelj ističe kako nije jasno zašto naručitelj istovremeno traži i dostavu ovjerenih priloženih obrazaca kao i dostavu ESPD obrasca, pa je stoga dokumentacija o nabavi suprotna članku 200. stavku 1. ZJN 2016 jer nije razumljiva i nedvojben.

Naručitelj navodi kako je sukladno odredbi članka 291. stavak 4. te članka. 292. ZJN 2016, s pravom tražio dostavu traženog dokaza tehničkih karakteristika pored ESPD obrasca.

Provjeravajući ovaj žalbeni navod utvrđeno je kako je dokumentacijom o nabavi, točkom 16.5. propisano da na temelju članka 268. stavka 1. točke 13a. ZJN 2016, ponuditelj mora dokazati sukladnost s traženim tehničkim značajkama objekata leasinga, a da se sukladnost dokazuje upisivanjem tehničkih značajka ponuđenih objekata leasinga na obrascima koji su prilog dokumentacije. Obrasci moraju biti ovjereni od strane proizvođača ponuđenog objekta leasinga ili njegovog ovlaštenog dobavljača odnosno ovlaštenog zastupnika. Iznimno, ovaj dokaz dostavlja se već u ponudi. Autentičnost upisanih podataka u obrasce TS i u troškovnik ENP (energetski i okolišni učinci) mora u fazi pregleda i ocjene ponuda biti potvrđena (od strane proizvođača/dobavljača) na zahtjev Naručitelja, dok će u trenutku primopredaje ovi podaci morati biti dokazani pratećom tehničkom dokumentacijom objekata leasinga. Ako se prilikom isporuke ustvrdi da su podaci za ekonomske kriterije upisani u Ponudi drugačiji u odnosu na isporučene, a na štetu Naručitelja, Naručitelj nema obvezu preuzeti kamionski skup s prikolicom te ima pravo raskinuti ugovor i tražiti naknadu štete. Za dokazivanje ove sposobnosti u ESPD obrascu ispunjava se dio IV.: Kriteriji za odabir gospodarskog subjekta, dio C: tehnička i stručna sposobnost, točka 11.

Odredbom članka 260. stavkom 1. ZJN 2016 propisano je da je Europska jedinstvena dokumentacija o nabavi (European Single Procurement Document – ESPD) ažurirana formalna izjava gospodarskog subjekta, koja služi kao preliminarni dokaz umjesto potvrda koje izdaju tijela javne vlasti ili treće strane, a kojima se potvrđuje da taj gospodarski subjekt, između ostaloga, ispunjava tražene kriterije za odabir gospodarskog subjekta.

Odredbom članka 263. ZJN 2016 propisano je da je javni naručitelj obavezan prije donošenja odluke u postupku javne nabave velike vrijednosti od ponuditelja koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu zatražiti da u primjerenom roku, ne kraćem od pet dana, dostavi ažurirane popratne dokumente, osim ako već posjeduje te dokumente.

Stoga, uzimajući u obzir citirane mjerodavne odredbe, razvidno je kako se ESPD obrazac dostavlja kao preliminarni dokaz, koji dostavljaju svi ponuditelji, a da naručitelj prije donošenja

odluke, samo ponuditelja koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu, poziva na dostavu ažuriranih popratnih dokumenata kojima će potvrditi podatke navedene u ESPD obrascu. Odredba da naručitelj može ocijeniti ponude u dijelu koji se odnosi na tehničke specifikacije prije provjere odsutnosti osnova za isključenje i ispunjenje kriterija za gospodarskog subjekta, iz članka 292. stavak 1. ZJN 2016., na koju se naručitelj poziva u konkretnom slučaju, nije mjerodavna. Okolnost da pojedina odredba zakona naručitelju dopušta izmijeniti redoslijed postupka pregleda i ocjene ponuda ne znači da naručitelj može zahtijevati u fazi izrade ponude i dokazivanja kriterija za odabir gospodarskog subjekta, pored ESPD obrasca, istodobno i dokumentaciju kojom se tvrdnje iz tog obrasca kao preliminarnog dokaza, istovremeno potvrđuju drugim dokazima. S druge strane, ukoliko se naručitelj htio osigurati da ponuditelj u ponudi dostavi dokaze da ponudeni predmet ispunjava tražene karakteristike, mogao je tražiti dokaze primjerice temeljem članka 212. ZJN 2016. U konkretnom slučaju, tehnička i stručna sposobnost temeljem članka 268. stavka 1. točke 13a. ZJN 2016 na koji se naručitelj u predmetnim odredbama dokumentacije o nabavi poziva, potpada u doseg ispunjavanja podataka u preliminarnom dokazu, odnosno ESPD obrascu. Slijedom navedenog, ovo tijelo ocjenjuje žalbeni navod osnovanim.

Žalitelj dalje u bitnome navodi kako je naručitelj točkama 23. i 27. dokumentacije o nabavi propisao dva u potpunosti različita roka za dostavu jamstva za ozbiljnost ponude, od kojih je jedan suprotan odredbama Pravilnika o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave, članku 7., članku 20. stavku 8., članku 9. stavku 3., stoga naručitelj nije nedvojbeno, razumljivo i jasno propisao da se jamstvo za ozbiljnost ponude dostavlja zajedno s ponudom odnosno u roku za dostavu ponude, slijedom čega je dokumentacija o nabavi nije jasna, precizna, razumljiva i nedvojbeno.

Naručitelj ističe kako je duljina trajanja jamstva uvijek povezana s rokom valjanosti ponude, koji je u konkretnom slučaju 90 dana te također smatra kako žalitelj pogrešno tumači zakonske i podzakonske odredbe jer u trenutku otvaranja ponude naručitelj mora imati dostavljeno jamstvo.

Provjeravajući ovaj žalbeni navod utvrđeno je da je točkom 23. dokumentacije o nabavi, između ostaloga, propisano da se jamstvo za ozbiljnost ponude dostavlja odvojeno od elektroničke dostave ponude – u papirnatom obliku te da se na dostavu jamstva primjenjuje rok iz točke 35. dokumentacije. Nastavno, točkom 35. dokumentacije o nabavi propisano je da će naručitelj donijeti odluku o odabiru / poništenju u roku od 45 dana od dana javnog otvaranja ponuda. Povrh toga, točkom 27. dokumentacije o nabavi propisano je da se jamstvo za ozbiljnost ponude dostavlja u izvorniku, odvojeno od elektroničke ponude, u papirnatom obliku, u zatvorenoj omotnici na kojoj su navedeni podaci o ponuditelju, u skladu s točkom 26. dokumentacije za nadmetanje, i u roku za dostavu ponuda iz točke 28. ove dokumentacije o nabavi. Konačno, točkom 28. dokumentacije o nabavi propisano je da je krajnji rok za dostavu ponuda 21. rujna 2017. godine u 10:00 sati. Krajnji rok za dostavu ponuda je ujedno i rok za otvaranje ponuda te se taj rok primjenjuje i na dijelove ponude koji se dostavljaju odvojeno od e-ponude (jamstvo za ozbiljnost ponude).

Odredbom članka 200. ZJN 2016 propisano je da dokumentacija o nabavi mora biti jasna, precizna, razumljiva i nedvojbeno te izrađena na način da omogući podnošenje usporedivih ponuda.

S obzirom da iz dokumentacije o nabavi temeljem gore citiranih odredaba iz točke 35. proizlazi da bi se za dostavu jamstva za ozbiljnost ponude primjenjivala dva roka, jedan od 45 dana od dana otvaranja ponuda te drugi, iz točke 27. dokumentacije o nabavi, u roku za dostavu ponuda, ovo tijelo ocjenjuje kako u konkretnom slučaju dokumentacija o nabavi nije jasna, precizna, razumljiva i nedvojbeno, slijedom čega je žalbeni navod osnovan.

Nadalje, žalitelj navodi kako je točkom 24. dokumentacije o nabavi, između ostaloga, propisano da dijelovi ponude moraju biti dostavljeni do roka za dostavu ponuda iz točke 43. dokumentacije o nabavi, a da predmetna dokumentacija o nabavi ne sadrži uopće točku 43.

Naručitelj navodi da iako u dokumentaciji ne postoji točka 43., da je jasno naznačeno da dio/dijelovi ponude koji se dostavlja/ju odvojeno moraju biti dostavljeni do roka za dostavu ponuda navedenog u točki 28. dokumentacije o nabavi.

Provjeravajući ovaj žalbeni navod utvrđeno je da je točkom 24. dokumentacije o nabavi, koja se odnosi na način dostave dijela/djelova ponude u zatvorenoj omotnici, između ostaloga propisano kako dijelovi ponude moraju biti dostavljeni do roka za dostavu ponuda iz točke 43. dokumentacije o nabavi. Uvidom u predmetnu dokumentaciju o nabavi utvrđeno je kako je posljednja numerirana točka iste nosi broj 39.

S obzirom da temeljem odredbe članka 200. ZJN 2016 dokumentacija o nabavi mora biti jasna, precizna, razumljiva i nedvojbeni, a da je uvidom u predmetnu dokumentaciju o nabavi utvrđeno kako točka 43., a na koju upućuje točka 24. dokumentacije o nabavi, ne postoji, evidentno je kako predmetna dokumentacija ne zadovoljava u ovom dijelu navedene zakonske kriterije, slijedom čega je žalbeni navod ocijenjen kao osnovan.

Žalitelj također navodi kako je točkom 25. dokumentacije o nabavi propisana obveza potpisivanja ponude uporabom naprednog elektroničkog potpisa, a što je u suprotnosti s odredbom članka 280. stavkom 10. ZJN 2016 koji propisuje kako se smatra da ponuda dostavljena elektroničkim sredstvima komunikacije putem EOJN obvezuje ponuditelja u roku valjanosti ponude neovisno o tome je li potpisana ili nije te naručitelj ne smije odbiti takvu ponudu samo zbog toga razloga.

Naručitelj navodi kako neće postupati diskriminirajuće prema ponuditeljima koji svoju ponudu ne potpišu naprednim elektroničkim potpisom, odnosno da ju ne smije odbiti s obzirom na odredbe članka 280. stavak 10. ZJN 2016.

Provjeravajući ovaj žalbeni navod utvrđeno je da je točkom 25. dokumentacije o nabavi, koja se odnosi na način elektroničke dostave ponude, propisano, između ostaloga, da je ponuditelj obvezan ponudu potpisati uporabom naprednog elektroničkog potpisa koji u toj prilici ima istu pravnu snagu i zamjenjuje vlastoručni potpis odnosno vlastoručni potpis i otisak službenog pečata na papiru zajedno.

Odredbom članka 280. stavak 10. ZJN 2016 propisano je da se smatra da ponuda dostavljena elektroničkim sredstvima komunikacije putem EOJN obvezuje ponuditelja u roku valjanosti ponude neovisno o tome je li potpisana ili nije te naručitelj ne smije odbiti takvu ponudu samo zbog toga razloga. Odredbom članka 4. stavkom 3. istog zakona, propisano je da je naručitelj obvezan primjenjivati odredbe ZJN 2016 na način koji omogućava učinkovitu javnu nabavu te ekonomično i svrhovito trošenje javnih sredstava.

Pravilnikom o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave („Narodne novine“ broj 65/17), člankom 2., stavkom 1., alineja 6., propisano je da dokumentacija o nabavi sadrži, između ostaloga, navod da se smatra da ponuda dostavljena elektroničkim sredstvima komunikacije putem EOJN obvezuje ponuditelja u roku valjanosti ponude neovisno o tome je li potpisana ili nije te da naručitelj ne smije odbiti takvu ponudu samo zbog toga razloga. Također, istim Pravilnikom, člankom 8. stavkom 3. propisano je da EOJN osigurava da su ponuda i svi njezini dijelovi koji su dostavljeni elektroničkim sredstvima komunikacije izrađeni na način da čine cjelinu te da su sigurno uvezani.

Na temelju gornjih činjeničnih utvrđenja te s obzirom na mjerodavne odredbe, naručitelj je dužan u dokumentaciji od nabavi navesti da se smatra da ponuda dostavljena elektroničkim sredstvima komunikacije putem EOJN obvezuje ponuditelja u roku valjanosti ponude neovisno o tome je li potpisana ili nije te da naručitelj ne smije odbiti takvu ponudu samo zbog toga razloga. Kako u konkretnom slučaju naručitelj predmetnom dokumentacijom o nabavi propisuje obvezu potpisivanja ponude naprednim elektroničkim potpisom, bez da istovremeno navodi gore citirane odredbe koje propisuju dužnost naručitelja da prihvati ponude bez obzira jesu li potpisane na navedeni način ili ne, žalbeni navod ocijenjen je kao osnovan.

Žalitelj nadalje u bitnome navodi kako je točkom 28. dokumentacije o nabavi propisan krajnji rok za dostavu ponuda na dan 21. rujna 2017. u 10,00 sati, a da je naručitelj poziv za nadmetanje poslao u EOJN dana 17. kolovoza 2017. godine u 14:29 sati, čime ponuditeljima nije ostavljeno punih 35 dana od dana slanja poziva do dana dostave ponuda.

Naručitelj u svom odgovoru na žalbu ističe kako u postupku nabave velike vrijednosti javni naručitelj može rokove za dostavu ponuda iz članka 228. i 229. st. 2. ZJN 2016, skratiti za 5 dana.

Nastavno, žalitelj ukazuje kako se u konkretnom postupku određeni dijelovi ponude dostavljaju odvojeno u papirnatom obliku, slijedom čega ne dolazi do mogućnost primjene skraćivanja rokova za dostavu ponude.

Odredbom članka 228. ZJN 2016 propisano je da je u otvorenom postupku velike vrijednosti minimalni rok za dostavu ponuda 35 dana od dana slanja poziva na nadmetanje. Odredbom članka 232. istog zakona propisano je da kada se ponude u otvorenom postupku velike vrijednosti dostavljaju elektroničkim sredstvima komunikacije, javni naručitelj može rokove za dostavu ponuda iz članka 228. tog zakona skratiti za pet dana. Člankom 280. stavkom 5. propisano je da se ponuda dostavlja elektroničkim sredstvima komunikacije, osim ako je zakonom drukčije određeno.

Uvidom u predmetnu dokumentaciju o nabavi utvrđeno je kako je točkom 27. Dokumentacije o nabavi, između ostaloga, propisano je da se jamstvo za ozbiljnost ponude dostavlja u izvorniku, odvojeno od elektroničke ponude, u papirnatom obliku, u zatvorenoj omotnici na kojoj su navedeni podaci o ponuditelju, u skladu s točkom 26. dokumentacije za nadmetanje, i u roku za dostavu ponuda iz točke 28. ove dokumentacije o nabavi.

Na temelju gornjih činjeničnih utvrđenja te na podlozi citiranih zakonskih odredbi ovo tijelo ocjenjuje kako činjenica da se određeni dijelovi ponude iznimno dostavljaju u papirnatom obliku, nije od utjecaja na okolnost da se ponuda dostavlja putem elektroničkih sredstava komunikacije sukladno članku 280. stavku 5. ZJN 2016, slijedom čega naručitelj u konkretnom slučaju opravdano može skratiti rok dostave ponuda za pet dana. Stoga je ovaj žalbeni navod ocijenjen kao neosnovan.

Žalitelj dalje navodi kako je naručitelj u dokumentaciji o nabavi propisao da ponuditelji moraju izraziti potrošnju energije isključivo u mjernoj jedinici l/km. Nadalje navodi kako je Pravilnikom o mjerilima koja se koriste u postupcima javne nabave vozila za cestovni prijevoz („Narodne novine“ broj 11/2014, dalje: Pravilnik o mjerilima), propisano kako se potrošnja energije izražava u l/km ili kWh/km. Žalitelj smatra kako je ovakvim određivanjem samo jedne mjerne jedinice naručitelj onemogućio ponuditeljima izražavanje energije i u kWh/km, što je protivno načelu slobode kretanja robe, načelu slobode poslovnog nastana, načelu slobode pružanja usluga, načela tržišnog natjecanja, načelu jednakog tretmana, načelu zabrane diskriminacije, načelu uzajamnog priznavanja, načelu razmjernosti i načelu transparentnosti.

Naručitelj ističe kako Pravilnik o mjerilima dopušta izražavanje u l/km ili kWh/km, a da bi podaci bili usporedivi naručitelj se opredijelio za jedinicu l/km.

Provjeravajući ovaj žalbeni navod utvrđeno je da su točkom 18. dokumentacije o nabavi propisana, između ostaloga, osnovna mjerila za energetske i okolišne učinke na način da je navedeno da se potrošnja energije izražava u jedinici mjere „l/km“. Odredbom članka 3. Pravilnika o mjerilima propisano je da su pri kupnji vozila naručitelji dužni uzimati u obzir energetske učinke i učinke po okoliš tijekom razdoblja eksploatacije vozila, koji uključuju osnovna mjerila u pogledu svakog učinka te je određeno da se potrošnja energije izražava u jedinici mjere „l/km“ ili „kWh/km“.

U svom očitovanju na naručiteljev odgovor na žalbu žalitelj čini nespornim da postoji algoritam za pretvorbu jedinica učinkovitosti goriva (potrošnje energije) prema kojem naručitelj može usporediti ponude ukoliko je potrošnja energije iskazana u različitim mjernim jedinicama, ističući pri tome i konkretnu formulu za izračun navodeći da je „ogrijevna vrijednost Diesela 1 lit. = 36 MJ; 1 kWh=3,6 MJ / iz toga proizlazi 1 lit.= 10 kWh“.

Uzimajući u obzir činjenicu da je gore navedenim Pravilnikom o mjerilima propisano alternativno izražavanje potrošnje energije u jedinicama mjere „l/km“ ili „kWh/km“ te s obzirom da žalitelj ne osporava, odnosno ističe da se pretvaranje jedinica mjere jedne u drugu može jednostavno učiniti putem formule koju navodi, razvidno je kako naručitelj u konkretnom slučaju nije onemogućio ponuditelje izražavanju energije te nije povrijedio načela na način kako to žalitelj ističe u žalbi. Slijedom navedenog, ovaj žalbeni navod ocijenjen je kao neosnovan.

Nadalje, žalitelj navodi kako je naručitelj u troškovniku u radnom listu naziva "kamion_EneOkoUčinci" naveo mjerila u jedinicama koje se razlikuju od mjerila iz članka 3. Pravilnika o mjerilima i koja se razlikuju od mjerila iz točke 18. dokumentacije o nabavi, čime je prekršio odredbu članka 200. stavka 1. ZJN 2016.

Naručitelj ističe kako je dokumentacijom o nabavi točno propisano koji se kriteriji i mjerne jedinice primjenjuju za mjerila "Ene_Oko_Učinaka".

Provjeravajući ovaj žalbeni navod utvrđeno je kako je točkom 18. dokumentacije propisano da se Troškovnik_ENP sastoji od 2 lista u koje ponuditelji upisuju vrijednosti zadanih značajki: ENP za šumski kamionski skup s prikolicom te ENP za energetske i okolišne uvjete. Uvidom u radni list "kamion_EneOkoUčinci" predmetnog troškovnika utvrđeno je da su pobrojene stavke, odnosno dana je tablica izračuna mjerila za kriterij C2 za kamion, te je navedeno: (a) potrošnja energije, izražena u l/km; (b) emisije ugljikova dioksida (CO₂), izražene u kg/km; (c) emisije oksida dušika (NO_x), izražene u mg/Kwh; (d) emisije nemetanskih ugljikovodika (NMHC), izražene u mg/Kwh; (e) emisije čestica, izražene u mg/Kwh.

Uvidom u predmetnu dokumentaciju o nabavi utvrđeno je da su točkom 18. dokumentacije o nabavi propisana, između ostaloga, osnovna mjerila za energetske i okolišne učinke na način da je navedeno: a) potrošnje energije, izraženu u l/km; b) emisije ugljikova dioksida (CO₂), izražene u kg/km; c) emisije oksida dušika (NO_x), izražene u g/km; d) emisije nemetanskih ugljikovodika (NMHC), izražene u g/km; e) emisije čestica, izražene u g/km.

Odredbom članka 3. Pravilnika o mjerilima propisano je da su pri kupnji vozila naručitelji dužni uzimati u obzir energetske učinke i učinke po okoliš tijekom razdoblja eksploatacije vozila, koji uključuju slijedeća osnovna mjerila u pogledu svakog učinka, kako slijedi: (a) potrošnje energije, izraženu u l/km ili kWh/km; (b) emisije ugljikova dioksida (CO₂), izražene u kg/km; (c) emisije oksida dušika (NO_x), izražene u g/km; (d) emisije nemetanskih ugljikovodika (NMHC), izražene u g/km; (e) emisije čestica, izražene u g/km.

S obzirom na gore utvrđene činjenice te s obzirom na citirane zakonske i podzakonske odredbe, razvidno je kako su u dijelu troškovnika, u radnom listu "kamion_EneOkoUčinci", stavke označene kao: (c) emisije oksida dušika (NO_x), izražene u mg/Kwh; (d) emisije nemetanskih ugljikovodika (NMHC), izražene u mg/Kwh; (e) emisije čestica, izražene u mg/Kwh, odnosno te stavke normirane su na različit način od onoga kako je to određeno u dokumentaciji o nabavi, odnosno u Pravilniku o mjerilima. Konkretno, za predmetne stavke dokumentacijom o nabavi, odnosno u Pravilnikom o mjerilima propisana je isključivo jedinica mjere izražena u „g/km“ dok je dakle u "EneOkoUčinci" radnom listu troškovnika za iste stavke propisano izražavanje u jedinici mjere „kWh/km“. Slijedom navedenog, žalbeni navod ocijenjen je kao osnovan.

Žalitelj dalje ističe odredbe članka 284. st. 1. ZJN 2016 te odredbe članka 285. st. 1. i 2. ZJN 2016 te u bitnome navodi kako je točkom 18. dokumentacije o nabavi naručitelj, između ostaloga, propisao da će dodatno bodovati tehničke prednosti koje se iščitavaju iz predmetnog troškovnika, a koje su navedene kao E1) Pojačana motorna kočnica (dekompresijska) min.snage 360 kw; E2) Dvostruka lamela spojke; E3) Kompresor zraka (2-cilindrični); E4) Dodatni hladnjak ulja mjenjača; E5) Automatski sustav ocjenjivanja vozača; E6) Snaga motora (kw) min.300kw maksimalno bodovanje 360kw; E7) Automatski mjenjač 16 brzina; E8) Zračni jastuk vozača; E9) Podizni moment: min 95 kNm; E10) Hidraulični dohvat: min 7500 mm. Žalitelj smatra kako u spornoj

dokumentaciji o nabavi određivanjem pojedinih tehničkih specifikacija kao kriterija za odabir ponude, sam predmet nabave ne dobiva nikakvu oplemenjenu odnosno dodanu vrijednost. Dodatno, žalitelj smatra kako tehničke specifikacije kojima naručitelj dodjeljuje dodatne bodove te time umanjuje vrijednost ponude, niti u kojem pogledu i u bilo kojoj fazi životnog vijeka predmeta nabave donosi naručitelju smanjenje troškova predmeta nabave. Također, žalitelj smatra kako ponderiranje tehničkih specifikacija nije u skladu s člancima 287. i 288. ZJN 2016.

Naručitelj u bitnome ističe kako tražene tehničke značajke može zadovoljiti više ponuditelja na tržištu te je u kriterijima ENP naručitelj dodatno bodovao određene tehničke značajke koje smatra bitnima za obavljanje djelatnosti kojima se bavi.

Provjeravajući ovaj žalbeni navod utvrđeno je kako je točkom 18. dokumentacije o nabavi, kao kriterij za odabir, propisana ekonomski najpovoljnija ponuda (ENP). Navedeno je nadalje da su kriteriji za izračun ekonomski najpovoljnije ponude poredani od najvažnijeg do najmanje važnog te su isti: A. Cijena ponude za objekt leasinga umanjena za preostalu vrijednost; B. Troškovi redovnog servisa za objekt leasinga kroz leasing razdoblje; C. Energetski i okolišni učinci – osnovna mjerila: a) potrošnje energije, izraženu u l/km, b) emisije ugljikova dioksida (CO₂), izražene u kg/km, c) emisije oksida dušika (NO_x), izražene u g/km, d) emisije nemetanskih ugljikovodika (NMHC), izražene u g/km, e) emisije čestica, izražene u g/km; D. Energetski i okolišni učinci – dodatna mjerila: a) Postizanje Euro 6 norma kombinacijom povratnog vođenja ispušnih plinova (EGR) i korištenjem Ad Blue (SCR); E. Tehničke prednosti: a) Pojačana motorna kočnica (dekompresijska), b) Dvostruka lamela spojke, c) Kompresor zraka (2-cilindrični), d) Dodatni hladnjak ulja mjenjača, e) Podizni moment dizalice, f) Hidraulični dohvat dizalice. Nadalje, propisano je da se troškovnik ENP sastoji se od 2 lista u koje ponuditelji upisuju vrijednosti zadanih značajki: ENP za šumski kamionski skup s prikolicom te ENP za energetske i okolišne uvjete. Na temelju upisanih vrijednosti izračunavaju se bodovi za pojedini kriterij. Navedeno je da zbroj bodova svih kriterija pojedine grupe predstavlja ukupni broj bodova odnosno ekonomsku vrijednost ponude (EVP). Prema EVP vrši se rangiranje ponuda. Ekonomski najpovoljnija ponuda (ENP) bit će ponuda s najmanjim brojem bodova odnosno najmanjim iznosom ekonomske vrijednosti.

Također, točkom 18.E dokumentacije o nabavi, koja se odnosi na tehničke prednosti, propisano da su ponuditelji obvezni za tehničke prednosti opisane pod stavkama E1 do E10 upisati DA ili NE, ovisno o tome je li kamion opremljen traženom opremom odnosno tehničkim rješenjima. Opremljenost povoljnije utječe na ekonomsku vrijednost ponude jer istu umanjuje za sumu iznosa koje je naručitelj odredio za svako dodatno mjerilo. Ponuditelji su obvezni za tehničke prednosti opisane pod stavkama E6, E9 i E10 upisati vrijednost tražene tehničke značajke. Veći iznos povoljnije utječe na ekonomsku vrijednost ponude jer istu umanjuje za sumu iznosa koje je naručitelj odredio za svako dodatno mjerilo. Jednadžba za izračun vrijednosti kriterija: $E = E1 + E2 + E3 + E4 + E5 + E6 + E7 + E8 + E9 + E10$.

Odredbom članka 96. stavkom 1. ZJN 2016 određeno je da je javni naručitelj obavezan u dokumentaciji o nabavi, uz kriterije za kvalitativni odabir gospodarskog subjekta, odrediti: 1. predmet nabave opisujući svoje potrebe i tražene značajke robe, radova ili usluga; 2. kriterije za odabir ponude i 3. koji elementi iz opisa čine minimalne zahtjeve koje sve ponude trebaju zadovoljiti.

Odredbom članka 285. ZJN 2016 propisano je da kriteriji ne smiju biti diskriminirajući, moraju biti povezani s predmetom nabave te moraju omogućiti učinkovito nadmetanje. Smatra se da su kriteriji za odabir ponude povezani s predmetom nabave ako se odnose na radove, robu ili usluge koji će se pružati u okviru tog ugovora u bilo kojem pogledu i u bilo kojoj fazi njihova životnog vijeka, uključujući čimbenike obuhvaćene u: 1. određenom postupku proizvodnje, izvedbe ili trgovine tim radovima, robom ili uslugama, ili 2. određenom postupku za drugu fazu njihova životnog vijeka, i onda kada takvi čimbenici nisu dio njihova materijalnog sadržaja. Javni naručitelj mora odrediti kriterije za odabir ponude na način koji mu omogućava učinkovit pregled i ocjenu

ponuda te provjeru informacija dostavljenih od ponuditelja, a u slučaju dvojbe mora učinkovito provjeriti točnost dostavljenih podataka i dokaza u ponudi.

Odredbom članka 286. stavkom 1. ZJN 2016 određeno je da javni naručitelj mora u dokumentaciji o nabavi odrediti relativni ponder koji dodjeljuje svakom pojedinom kriteriju koji je odabran u svrhu određivanja ekonomski najpovoljnije ponude, osim kada se on utvrđuje samo na temelju cijene. Također, stavkom 2. istog članka, istog zakona, propisano je da se ponderi mogu izraziti određivanjem raspona s odgovarajućom maksimalnom razlikom, a ako ponderiranje nije moguće zbog objektivnih razloga, javni naručitelj navodi kriterije od najvažnijeg prema manje važnom.

U prvom dijelu svog žalbenog navoda žalitelj ističe kako, u bitnome, određivanjem pojedinih tehničkih specifikacija kao kriterija za odabir ponude, sam predmet nabave ne dobiva nikakvu oplemenjenu vrijednost te da tehničke specifikacije niti u kojem pogledu i u bilo kojoj fazi životnog vijeka predmeta nabave ne donose naručitelju smanjenje troškova predmeta nabave. S obzirom da temeljem gore citiranih odredbi naručitelj, između ostaloga, sam određuje predmet nabave opisujući svoje potrebe i tražene značajke robe, te kriterije koji ne smiju biti diskriminirajući, moraju biti povezani s predmetom nabave te moraju omogućiti učinkovito nadmetanje. Kako među strankama nije sporno da kriteriji jesu povezani s predmetom nabave, a žalitelj ne ukazuje na to da su isti diskriminirajući, niti okolnost da sporni kriteriji ne utječu na eventualno smanjenje troškova predmeta nabave sama za sebe ne znači da kriteriji ne omogućavaju učinkovito nadmetanje, žalbeni navod je u ovom dijelu ocijenjen kao neosnovan.

Međutim, u konkretnom slučaju model, odnosno kriteriji za izračun ekonomski najpovoljnije ponude, na način kako su propisani u dokumentaciji o nabavi, nisu u skladu sa člankom 286. ZJN 2016. jer u konačnici kriteriji za izračun ekonomski najpovoljnije ponude nisu poredani od najvažnijeg do najmanje važnog, a kako je to normativno navedeno predmetnom dokumentacijom o nabavi. Konkretno, u točki 18. dokumentacije o nabavi navedeno je da zbroj bodova svih kriterija pojedine grupe predstavlja ukupni broj bodova odnosno ekonomsku vrijednost ponude (EVP). Prema EVP vrši se rangiranje ponuda. Ekonomski najpovoljnija ponuda (ENP) bit će ponuda s najmanjim brojem bodova odnosno najmanjim iznosom ekonomske vrijednosti. Točkom 18. E, Tehničke prednosti iste dokumentacije propisano je da veći iznos povoljnije utječe na ekonomsku vrijednost ponude jer istu umanjuje za sumu iznosa koje je naručitelj odredio za svako dodatno mjerilo. Slijedom navedenog, na temelju prethodno opisanih odredbi nije jasno i nedvojbeno koji od kriterija je u konačnici najvažniji, a koji najmanje važan te je u ovom dijelu žalbeni navod ocijenjen kao osnovan.

Postupajući po službenoj dužnosti, u odnosu na osobito bitne povrede iz članka 404. stavka 2. ZJN 2016, utvrđeno je postojanje osobito bitne povrede postupka javne nabave iz točke 4. tog stavka, što je u ostalom predmetom razmatranja posljednje navedenog žalbenog navoda, iz kojeg razloga se u ovom dijelu ne navodi posebno obrazloženje već se upućuje na sadržaj obrazloženja predmetnog žalbenog navoda.

Nadalje, u odnosu na osobito bitne povrede iz članka 404. stavka 2. ZJN 2016, utvrđeno je također postojanje osobito bitne povrede postupka javne nabave iz točke 7. tog stavka.

Točkom 16.2. dokumentacije o nabavi naručitelj je propisao sposobnost za obavljanje profesionalne djelatnosti, pa je tako propisao da gospodarski subjekt mora dokazati sposobnost za obavljanje profesionalne djelatnosti posjedovanjem odobrenja za obavljanje poslova leasinga, izdanog od strane Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga.

Prema odredbi članka 256. stavka 1. točke 1. ZJN 2016 kriteriji za odabir gospodarskog subjekta u postupku javne nabave mogu se odnositi na sposobnost za obavljanje profesionalne djelatnosti; prema stavku 2. toga članka javni naručitelj smije kao uvjete sposobnosti gospodarskog

subjekta u postupku javne nabave odrediti samo kriterije za odabir iz stavka 1. toga članka u skladu sa odredbama toga odjeljka Zakona, dok prema stavku 3. toga članka prilikom određivanja kriterija za odabir iz stavka 1. toga članka javni naručitelj smije zahtijevati samo minimalne razine sposobnosti koje osiguravaju da će gospodarski subjekt biti sposoban izvršiti ugovor o javnoj nabavi.

Prema odredbi članka 257. stavka 1. ZJN 2016, kojom je regulirana sposobnost za obavljanje profesionalne djelatnosti, javni naručitelj može zahtijevati da gospodarski subjekt dokaže upis u sudski, obrtni, strukovni ili drugi odgovarajući registar u državi njegova poslovnog nastana. Prema odredbi stavka 2. istog članka, samo u postupcima javne nabave usluga naručitelj može od gospodarskog subjekta zahtijevati da dokaže posjedovanje određeno ovlaštenje ili članstvo u određenoj organizaciji kako bi mogao pružati usluge u državi njegova poslovnog nastana.

Iz citiranih odredbi proizlazi da su kriteriji za odabir gospodarskog subjekta (uvjeti sposobnosti) propisani kao fakultativni, a ne kao obvezni kriteriji, ali, u situaciji kad ih naručitelj propisuje u dokumentaciji o nabavi, smije ih odrediti samo u skladu s Odjeljkom B. Poglavlja 4. ZJN 2016 i smije zahtijevati samo minimalne razine sposobnosti.

Dakle, s obzirom da se u konkretnom slučaju radi o robi kao predmetu nabave, a ne uslugama, naručitelj ne može u ovome dijelu dokumentacije o nabavi kao dokaz profesionalne sposobnosti tražiti odobrenje za obavljanje poslova leasinga, izdanog od strane Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga jer je to u suprotnosti sa člankom 257. stavkom 2. ZJN 2016, čime je naručitelj počinio osobito bitnu povredu postupka javne nabave iz članka 404. stavka 2. točke 7. ZJN 2016.

Slijedom svega gore iznesenog, ovo tijelo temeljem članka 425. stavka 1. točke 4. ZJN 2016 poništava predmetnu dokumentaciju o nabavi u dijelu koji je zahvaćen nezakonitošću, kako je opisano u obrazloženju ovog rješenja te se predmet vraća naručitelju na ponovno postupanje te će naručitelj u nastavku postupka postupiti sukladno članku 419. stavku 4. ZJN 2016. Stoga je odlučeno kao u točki 1. izreke ovog rješenja.

Žalitelj je postavio zahtjev za naknadom troškova žalbenog postupka u ukupnom iznosu od 5.000,00 kuna, koji iznos se odnosi na naknadu za pokretanje žalbenog postupka. Budući da je žalba osnovana, žalitelju je sukladno odredbi članka 431. stavka 2. i 3. ZJN 2016 priznat trošak žalbenog postupka u iznosu od 5.000,00 kuna. Slijedom navedenog, odlučeno je kao u točki 2. izreke ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovoga rješenja ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske u roku od 30 dana od isteka osmog dana od dana javne objave rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave.

Stranke žalbenog postupka:

1. Porsche leasing d.o.o., Zagreb,
Velimira Škorpika 21
2. Hrvatske šume d.o.o., Zagreb,
Ulica kneza Branimira 1

